

De tv negeren leidt óók tot niets

Een boek getiteld *De televisie* dat opent met de mededeling: “Ik ben gestopt met televisiekijken.” Dat maakt nieuwsgierig.

Een 40-jarige Belgische kunsthistoricus krijgt een beurs om zich tijdelijk in Berlijn te vestigen voor een studie. De man is voornemens zich te verdiepen in de relatie tussen kunst en politiek in het zestiende-eeuwse Italië. De zwangere vrouw van de historicus is met hun vierjarige zoontje in dat land op vakantie, zodat de man zich volledig op zijn studie kan storten.

Nu wil het met het onderzoek niet zo vlotten tijdens de hete Berlijnse zomer. Van de ene op de andere dag besluit de man daarom in ieder geval te stoppen met televisiekijken.: de eerste dagen na dat besluit houdt hij zich dan ook voornamelijk bezig met het niet-televisiekijken. Wel gaat hij voor het toestel zitten om na te denken over het gedrag van televisiekijkers, dat hem niet onbekend is. Slechts één keer zondigt hij. Terwijl hij bij de bovenburen de planten water geeft, zapt hij snel alle kanalen langs om te constateren dat hij inderdaad niets mist. Als hij vol trots zijn vriend over deze heldhaftige daad vertelt, reageert deze lauw met de mededeling dat hij al maanden niet meer kijkt. Langzaamaan raakt de kunsthistoricus gewend aan een leven zonder televisiekijken. Niet meer half op de bank liggen eten en zappen tot het bedtijd is.

Toch wil het werk niet opschieten. Overdag bivakkeert de man geregeld in het Halenseepark, waarvandaan hij telkens vol inspiratie hoopt terug te keren. Niet dus. Na verloop van tijd raakt hij vertrouwd met het naturistengedeelte van het park. Naakt in de zon zwemt hij en leest hij zijn studieboeken. Ondertussen maakt hij allerlei kleine rampen mee. Een van de gênante voorvallen is het moment waarop hij naakt naar het meer loopt en een bekende treft, die met schrijver Cees Nooteboom is. Discreet als ze zijn laat geen van drieën doorschemeren dat de situatie wel erg ongemakkelijk is.

Het niet-televisiekijken tijdens de eenzame avonden blijft moeilijk voor de historicus. Vaak gaat hij op zijn vaste plek zitten om na te denken over het fenomeen. Televisie biedt niet de werkelijkheid die zij pretendeert voor te schotelen, denkt hij. Het is kijken naar een eenzijdige gebeurtenis. Televisie ontnemt de passieve ontvanger alle lust om op te staan en iets anders te gaan doen.

De televisie is vooral een geestig boek, boordevol cynische observaties en bevindingen van een ongeïnspireerde kunsthistoricus. Een kunsthistoricus die maar niet aan zijn werk toekomt, omdat hij het veel te druk heeft met het ontlopen ervan.

Morene Dekker

Jean-Philippe Toussaint, *De televisie* Uitgeverij Van Genneep, f 34,90